

Valmiuslaki ei takaa terveydenhuollon kantokykyä

Valmiuslain käyttöönotto koronapandemian aikana terveydenhuollon henkilöstön riittävyden turvaamiseksi - Nuorten Lääkärien Yhdistyksen kannanotto 17.1.2022

COVID-19 taudin Omikron-aallon myötä terveydenhuollon kuormitus on noussut historiallisen suureksi Suomessa. Tapausten ilmaantuvuuden nousu huomioiden on oletettavaa, että kuormitus tulee yhä kasvamaan lähiaikoina. Lehtitietojen mukaan hallitus valmistelee poikkeusolojen toteamista ja valmiuslain kohtien käyttöönottoa. Nuorten Lääkärien Yhdistyksen mielestä valmiuslain käyttöönotto voi olla tarpeellista, mikäli tilanne terveydenhuollossa edelleen hankaloituu. Valmiuslain käyttöönoton tulee olla kuitenkin muuhun taudin torjuntaan suhteutettua ja kyseessä tulisi olla viimeinen keino. NLY huomauttaa, että muut tartuntoja vähentävät keinot tulee ennen valmiuslain käyttöönottoa hyödyntää täysimääräisesti. Tähän liittyen painotamme myös tarvetta selkeään ja tartuntoja torjuvaan viestintään niin päättäjien kuin median osalta.

Työ- ja potilasturvallisuudesta tulee huolehtia ottamalla käyttöön tutkitun tiedon mukaiset parhaat suojaimet sekä huolehtimalla ilmahygieniasta nykyistä tehokkaammin. Nuorten Lääkärien Yhdistys vaatii, että vähintään FFP2-luokan maskit otetaan käyttöön koko sosiaali- ja terveydenhuollossa työturvallisuuden parantamiseksi sekä potilaiden ja työvoiman turvaamiseksi. Sairaalan sisäiset COVID-epidemiat ovat todennäköisempiä kuin aiemmin pandemian aikana. Niiden tehokas torjunta on keskeistä niihin liittyvien vaikeampien taudinkuvien, muiden sairauksien komplikaatioiden ja suuremman kuolleisuuden välttämiseksi. Henkilökunnan palautumiseen, hyvinvointiin ja henkisen tuen tarpeeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja konkreettisia toimia.

- Suomessa ei ole esimerkiksi annettu yleistä suositusta FFP2-maskien käytöstä kaikkialla sosiaali- ja terveystoimessa, vaikka tutkimusnäyttö puhuu tämän keinon puolesta. Nähdäksemme tämän kaltaiset toimet on välttämätöntä tehdä ennen kuin valmiuslain mahdollistamia poikkeustoimia otetaan käyttöön, Nuorten Lääkärien Yhdistyksen puheenjohtaja Riku Metsälä sanoo.

Henkilökunnan aiempi osaaminen tulee huomioida valmiuslain alaista työtä suunniteltaessa. Hoitohenkilökunnan mahdollisissa siirroissa toimipisteiden välillä tulee myös aina huomioida riittävä perehdytys ja tuki. Jos valmiuslain käyttöönotto tarkoittaa henkilökunnan pakkotyötä, tulee mahdollisuuksien mukaan huomioida työntekijöiden henkilökohtainen resilienssi tilannetta kohtaan ja tarjota vuoroja niitä haluaville pakkotoimien sijasta kompensatiota vastaan.

Hoitovelan kasvamiseen tulee varautua. Valmiuslailla tullaan suurella todennäköisyydellä lykkäämään laajasti kiireettömän hoidon järjestämistä. Suomen terveydenhuollon hoitopääsy on ollut jo pitkään hankalassa tilassa ja pandemian myötä yhä hankaloitunut. Henkilökunta on valmiiksi kuormittunutta ja työhyvinvointi on valitettavasti huonolla tolalla monessa työpisteessä. Valmiuslakia ei tule käyttää jononpurkuun, vaan kriittisen terveydenhuollon turvaamiseen. Riippumatta otetaanko valmiuslaki käyttöön vai ei, tulemme joka tapauksessa tarvitsemaan resurssien parantamista sekä henkilöstön psyykkisen hyvinvoinnin huomioimista laajasti koko sotessa.

Lisätietoja:

Riku Metsälä
puheenjohtaja
Nuorten Lääkärien Yhdistys
riku.metsala@nly.fi
0409677393

Lotta Oksanen
varapuheenjohtaja
Nuorten Lääkärien Yhdistys
lotta.oksanen@nly.fi

Nuorten Lääkärien Yhdistys (NLY) on 12 000 lääkärin asiantuntija- ja edunvalvontaorganisaatio. NLY liittyy yhteen Suomen nuoret lääkärit, edistää heidän ammatillista kehitystään, valvoo heidän ammattiinsa liittyviä etujaan sekä ilmaisee heidän mielipiteensä maan terveydenhuollolle ja lääkärikunnalle tärkeissä kysymyksissä. NLY:ssä uskomme, että hyvinvoiva ja osaava lääkäri on paras lääkäri potilaalle.

JAKELU

Sairaanhoitopiirit
Sosiaali- ja terveysministeriö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Työterveyslaitos
Työ- ja elinkeinoministeriö
KT Kuntatyöntantajat
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Medisiinariliitto